

Wyrok z dnia 14 stycznia 2000 r.

II UKN 310/99

Zwłoka w ustalaniu statusu ubezpieczonego oraz w wykonaniu prawomocnych wyroków sądów pracy i ubezpieczeń społecznych wynikająca z podejmowania przez pracownika organu rentowego czynności wyjaśniających, nie uzasadnia nałożenia na tego pracownika kary upomnienia, w sytuacji, gdy w stosunkowo krótkim okresie poprzedzającym ukaranie był on nagradzany za właściwe wykonywanie obowiązków.

Przewodniczący: SSN Zbigniew Myszka, Sędziowie SN: Roman Kuczyński (sprawozdawca), Maria Tyszel.

Sąd Najwyższy, po rozpoznaniu w dniu 14 stycznia 2000 r. sprawy z powództwa Teresy W.-K. przeciwko Kasie Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego-Oddziałowi Regionalnemu w K. o uchylenie kar porządkowych i zapłatę, na skutek kasacji strony pozwanej od wyroku Sądu Okręgowego-Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Krakowie z dnia 11 lutego 1999 r. [...]

o d d a l i ł kasację.

U z a s a d n i e n i e

Wyrokiem z dnia 28 września 1998 r. Sąd Rejonowy-Sąd Pracy dla Krakowa – Nowej Huty oddalił powództwo Teresy W.-K. przeciwko Kasie Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego-Oddziałowi Regionalnemu w K. o uchylenie kar upomnienia z dnia 29 sierpnia, 2 września i 13 września 1996 r. oraz o zasądzenie 614,40 zł premii za miesiące sierpień-grudzień 1996 r. i nagród za wyniki pracy za trzeci kwartał 1996 r.

Sąd Rejonowy ustalił, że pierwsza z kar nałożona została na powódkę za brak nadzoru nad podległymi pracownikami, w wyniku czego sprawa podlegania obowiązkowi ubezpieczenia Genowefy D. załatwiana była dwa lata, druga z kar została nałożona za przewlekłość postępowania w sprawie potwierdzenia ubezpieczenia Tadeu-

sza T., wynikała między innymi z powodu udzielenia przez powódkę urlopu wypoczynkowego podległej pracownicy, która zajmowała się tą sprawą, zaś trzecie upomnienie powódka otrzymała za brak nadzoru nad pracownikami zajmującymi się wykonywaniem prawomocnych wyroków sądowych zasądzających świadczenia na rzecz ubezpieczonych, które nie były wykonywane niezwłocznie.

Wyrokiem z dnia 11 lutego 1999 r. Sąd Okręgowy-Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Krakowie w częściowym uwzględnieniu apelacji powódki zmienił wyrok Sądu pierwszej instancji w ten sposób, że uchylił nałożone na powódkę kary upomnienia z dnia 2 i 13 września 1996 r., a w pozostałym zakresie apelację oddalił.

Sąd drugiej instancji poddał ponownej, szczegółowej analizie korespondencję powódki z prezesem Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego w W. dotyczącą dodatku za pracę osób obsługujących komputery w szkodliwych warunkach oraz dokumentację kontroli sprawy ubezpieczenia T.T. i wykonywania wyroków sądowych i doszedł do przekonania, iż uzasadnione było ukaranie powódki tylko za brak nadzoru nad pracownikiem odpowiedzialnym za przewlekłość sprawy ubezpieczenia G.D. Natomiast w pozostałych sprawach należało zauważyć, że powódka jeszcze w lipcu 1996 r. była nagrodzona, a kontrole jej pracy zostały wdrożone wówczas, gdy wystąpiła do prezesa KRUS w sprawie dodatków za pracę w warunkach szkodliwych dla zdrowia, co dyrektor Oddziału KRUS uznał za naruszenie drogi służbowej, mimo że centrala KRUS nie podzieliła tego stanowiska i różnica zdań w tej kwestii między powódką a jej przełożonym doprowadziła do sytuacji konfliktowej, w której udzielono jej upomnień także w związku z potwierdzaniem ubezpieczenia T.T. i z wykonywaniem wyroków. W sprawie T.T. Sąd drugiej instancji ustalił, że wniosek o wypłatę jednorazowego odszkodowania w związku z wypadkiem w gospodarstwie rolnym wpłynął do Wydziału Zasiłków 26 czerwca 1996 r., w dniu 27 czerwca 1996 r. wniosek ten przekazano do Wydziału Ubezpieczeń Społecznych, kierowanego przez powódkę celem potwierdzenia ubezpieczenia. Zwrócono go Wydziałowi Zasiłków 5 lipca 1996 r. bez potwierdzenia, lecz z adnotacją o prowadzeniu korespondencji z Urzędem Gminy w Z. w celu ustalenia czy T.T. był ubezpieczony jako rolnik, czy jako domownik. W rezultacie sprawę wyjaśnił Wydział Zasiłków delegując do Urzędu Gminy w dniu 6 września 1996 r. swojego pracownika i zdaniem Sądu drugiej instancji Wydział Zasiłków mógł we własnym zakresie sprawę wyjaśnić wcześniej, gdyż wypłata należała do kompetencji tego Wydziału, zaś zwłoka w wyjaśnieniu sprawy charakteru ubezpieczenia nie była zawiniona bezpośrednio przez powódkę. Co do ukarania za

zwłokę w wykonywaniu wyroków sądowych Sąd Okręgowy uznał, że okres od 10 do 15 dni od otrzymania wyroku w sytuacji, gdy do kierowanego przez powódkę Wydziału dziennie wpływało około 250 spraw, a przypadki wymienione w upomnieniu z dnia 13 września 1996 r. miały miejsce w okresie urlopowym przy zmniejszonym stanie pracowników, nie może być traktowany jako odstąpienie od pojęcia „niezwłocznego” wykonania, zaś czynności wyjaśniające podjęte przez pracownika Wydziału w dobrej wierze nie pozwalają na przypisanie powódce braku nadzoru. Jednocześnie Sąd drugiej instancji stwierdził, że wypłata powódce premii nastąpiła w wysokości regulaminowej, bez potrąceń jako skutków kar regulaminowych, dzieląc w tej kwestii stanowisko Sądu Rejonowego.

Od powyższego wyroku kasację wniosła pozwana zarzucając naruszenie art. 108 KP i art. 233 KPC.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Kasacja jest bezzasadna i podlega oddaleniu.

Sąd drugiej instancji dokonując ponownej analizy materiału dowodowego szczegółowo umotywował wyprowadzone z tej analizy ustalenia i wnioski. Trafnie Sąd ten uznał, że nałożenia na powódkę trzech kolejnych kar regulaminowych nie można odrywać od faktu, że w stosunkowo krótkim okresie poprzedzającym ukaranie powódka była nagradzana i że z uwagi na zwrócenie się bezpośrednio do centrali w Warszawie w sprawie dodatków za pracę w warunkach szkodliwych dla zdrowia popadła w konflikt z dyrektorem Oddziału zarzucającym jej niezachowanie drogi służbowej. Jednakże prezes KRUS nie dopatrył się w postępowaniu powódki takiego naruszenia, a mimo to dyrektor oddziału podtrzymywał swój zarzut, co mogło spowodować nie obiektywną oceny pracy powódki. Zaznaczył też Sąd drugiej instancji, że w sprawie potwierdzenia ubezpieczenia T.T. zaniedbania można przypisać innemu wydziałowi i pracownik tego wydziału zeznający na niekorzyść powódki mógł być zainteresowany przerzuceniem odpowiedzialności za wyjaśnianie statusu ubezpieczonego wyłącznie na kierowany przez powódkę wydział ubezpieczeń.

Wywody Sądu drugiej instancji są więc logiczne i spójne, przeto jego ustaleniom nie można przypisać przekroczenia zasady swobodnej oceny dowodów wyrażonej w przepisie art. 233 § 1 KPC. Jeżeli zatem w świetle ustaleń Sądu drugiej instancji powódka nie uchybiła obowiązkowi pracowniczym w sprawie T.T. i wykonania

wyroków sądowych, nie mogło dojść do obrazy przepisu art. 108 KP, który znajduje zastosowanie wówczas, gdy pracownikowi zostanie wykazane zawinione zaniedbanie obowiązków pracowniczych.

W tym stanie rzeczy Sąd Najwyższy nie znalazł usprawiedliwionych podstaw do uwzględnienia kasacji i w oparciu o art. 393¹² KPC orzekł jak w sentencji wyroku.

=====